

Саган Г. В.

ORCID: 0000-0001-8301-849X

доктор історичних наук,

професор кафедри всесвітньої історії

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

ОБЛАШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ У ЯПОНІЇ: ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ПОЗИЦІЯ ГРОМАДСЬКОСТІ

Ключові слова: українці в Японії, українсько-японські зв'язки, українські біженці, діаспора.

До подій 24 лютого 2022 року Японія вважалася країною, що прохолодно ставилася до біженців. Японія також належала до розвинутих країн, які мали найнижчий показник отримання притулку. У 1981 році Японія підписала конвенцію ООН про біженців, за якою забороняється будь-яка дискримінація іноземців, що шукають захисту за межами своєї країни. З 1982 року, коли Японія ухвалила свої закони про прийом біженців, 87892 особи подали заявки на отримання статусу біженця. Згоду дістали лише близько 1 % прохачів – 915 осіб. Війна в Україні змінила ставлення Японії до мігрантів [5].

За пів року у 2022-му країна прийняла у 20 разів більше біженців, ніж минулоріч. У 2022 році в Японії знайшли прихисток 1783 українці [2]. Прем'єр-міністр Японії офіційно оголосив про зміну міграційних правил. Країна прийняла не лише українців, у яких є родичі чи знайомі в Японії, а й усіх українських громадян, які шукали в Японії притулку через конфлікт [4]. На початку квітня 2022 р. міністр закордонних справ Йошімаса Хаясі особисто вилетів до Польщі, щоб на урядовому Boeing 777 вивезти звідти українських біженців. Також уряд Японії виділив декілька місць для них на регулярному комерційному рейсі з Польщі [5].

“Державні установи були нехарактерно щедрими в наданні допомоги, підтримки психічного здоров'я, мовних курсів та житла, щоб допомогти українцям адаптуватися до нового життя. Це рідкісний і несподіваний крок, який може стати поворотним моментом для давніх обмежень Японії для біженців”, – пише “The Washington Post” [4]. За кілька місяців Японія прийняла більше українців, ніж біженців зі всіх інших країн за 30 років. Уряд давав одноразову виплату українським біженцям у розмірі 1200 євро і на кожен день протягом

шести місяців виплачував 2400 єн (600 гривень) тим, хто не мав родичів у Японії. Окремо покривалися витрати на медицину, навчання дітей у школі, послуги перекладачів та уроки японської мови [3]. Наприкінці травня Міністерство праці заявило, що компанії, які прийматимуть на роботу українців, можуть розраховувати на гранти до 600 тисяч єн. У Токіо та Осаці відкрилися консультаційні центри для українців [5].

Суспільство підтримало владу: за даними опитування, яке провела газета “Nikkei”, майже половина японців схвалює санкції, інша половина виступає за їхнє посилення. Також, згідно з тим же опитуванням “Nikkei”, понад 90 % жителів країни вважають, що українців варто приймати, і лише 4 % висловилися проти. На думку місцевих активістів, які виступають за послаблення міграційних законів, головною причиною високої лояльності жителів Японії до українських біженців є широке висвітлення російсько-української війни в медіа.

Громадяни Японії прихильно поставилися до українських біженців та їхніх потреб, і тут, як зауважує Японська асоціація біженців, для японців багато значить “європейськість” українців [3]. А згодом проведені дослідження засвідчили, що більшість жителів Японії виступають за збільшення кількості українців, яким варто дозволити в’їжджати в країну [1].

Література:

1. Українці в Японії. За що критикують японський уряд? URL: <https://evacuation.city/articles/215858/ukrainski-pereselenci-v-yaponii-za-scho-kritikuuyut-yaponskij-uryad>

2. Українські біженці – про життя у Японії: “І житло надали, і медичну страховку, і гроші”. URL: <https://expres.online/lyudi-i-problemi/ukrainski-bizhentsi-pro-zhittya-u-yaponii-i-zhitlo-nadali-i-medichnu-strakhovku-i-groshi>

3. Японські медіа та аналітики відзначають безпрецедентну підтримку. URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2022/04/13/600-gryven-na-den-zhytlo-i-robota-yaponiya-dyvuye-oglyadachiv-gostynnistyu-do-ukrayinskyh-bizhencziv/>

4. Японія за 4 місяці прийняла біженців з України більше, ніж з усіх інших країн за 30 років // The Washington Post. 21 червня 2022 р. URL: <https://espresso.tv/yaponiya-za-4-misyatsi-priynyala-bizhentsiv-z-ukraini-bilshe-nizh-z-usikh-inshikh-krain-za-30-rokiv-the-washington-post>

5. Хіора О. Місце під сонцем, що сходить: Як Японія приймає українських біженців. URL: <https://birdinflight.com/svit/20220608-sontse-shho-shodit.html>